

ДОСТЪП ДО ПАЗАРА НА ТРУДА В КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ

ЗАПОЧВАНЕ НА РАБОТА В ШВЕЙЦАРИЯ

При започване на работа в Конфедерация Швейцария българските граждани не се нуждаят от разрешение за работа (Arbeitsbewilligung/ work permit).

ЗАЕТОСТ, С ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ ДО 3 МЕСЕЦА

При започване на работа в Швейцария с **продължителност до 3 месеца в една календарна година**, българските граждани не се нуждаят от получаване на разрешение за пребиваване. Необходимо е обаче да **бъдат регистрирани от своя работодател по електронен път**.

Кой подлежи на регистрация?

- граждани на ЕС-27 и ЕСТА, които започват работа на работно място до 3 м.;
- командировани работници на предприятие/фирма, регистрирани в една от държавите-членки на ЕС и ЕСТА;
- самостоятелно заети лица, граждани на държава-членка на ЕС или ЕСТА, със седалище в една от държавите-членки на ЕС-27 и ЕСТА.

ВАЖНО!

Регистрацията трябва да се осъществи до ден преди започването на работа от лицето.

Срокът за командировани лица и предоставящи услуги самостоятелно заети лица е 8 дни преди започването на заетостта.

Заетите лица, самостоятелно заетите лица със седалище в държава-члена на ЕС-27 или ЕСТА, както и лица, командировани в следните браншове: строителство и довършителни работи; градинарство и озеленяване; хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг, промишлено и битово почистване, сектор услуги за охрана и сигурност, пътуваща търговия (изключение: цирковите артисти и пазарни търговци трябва да подават формуляр за уведомление след деветия ден от работа) следва да бъдат регистрирани от първия ден на заетостта им. Всички останали са освободени от задължението за регистрация при заетост с продължителност, по-малка от 8 дни.

Условията за регистрация, както и формулярът за регистрация могат да се намерят на английски, немски, френски и италиански език на следния линк:

https://www.sem.admin.ch/sem/de/home/themen/fza_schweiz-eu-efta/meldeverfahren.html

ЗАЕТОСТ, С ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ ПО-ГОЛЯМА ОТ 3 МЕСЕЦА

При започване на работа, която ще продължи **повече от 3 месеца в календарна година**, срещу представяне на своя трудов договор работникът/служителят следва да получи **разрешително за пребиваване**. Разрешителното е валидно за цялата територия на Конфедерация Швейцария и дава право на смяна на професията или работното място.

За тази цел в рамките на 14 дни след пристигането в Швейцария и преди заемането на работното място гражданите на ЕС-27 и ЕСТА следва да направят адресна регистрация в общината по местоживееене и да заявят получаване на разрешение за пребиваване. За целта следва да носят лични документи (лична карта или паспорт), както и писмен трудов договор с работодател.

Разрешителните са два вида:

1. разрешително за краткосрочно пребиваване в Швейцария (**категория „L“** при договори за работа между 3 месеца и една година (364 дни) или
2. разрешително за дългосрочно пребиваване в Швейцария (**категория „B“** при представяне на договор за работа за срок по-дълъг от година или при безсрочен договор), което е валидно до 5 години.

ВАЖНО!

СЧИТАНО ОТ 01 ЮНИ 2017 Г. СЛЕДВА ДА СЕ ИМА ПРЕДВИД СЛЕДНОТО:

До 31 май 2018 г. се въвежда годишна квота от 996 разрешителни тип „B“ **общо** за България и за Румъния за лица, които искат да извършват трудова дейност на територията на Конфедерация Швейцария.

През този период българските граждани ще продължат да могат свободно да влизат, да се установяват и да работят на територията на Конфедерация Швейцария на основата на Споразумението за свободно движение (ФМОРА).

На всеки три месеца „се отварят“ по 249 свободни квоти. Това се случва в 8,30 часа на следните дати: 11.05.2017 г., 01 септември 2017 г., 01 декември 2017 г., 01 март 2017 г.

Квотите ограничават само годишния брой на издаваните разрешителни за пребиваване тип „B“ (за пет годишен престой) за граждани на България и Румъния.

Решението на правителството на Конфедерация Швейцария за прилагане на предпазна клауза за разрешителните за дългосрочно пребиваване категория „B“ не засяга:

- краткосрочните разрешителни за пребиваване категория „L“ /за до едногодишен престой/;

- преобразуването от категория „L” към категория „B” при спазване на определени условия;

- удължаването на съществуващи разрешителни тип „B”, разрешителните тип „B” за събиране на семейства, разрешителни тип „B” за лица, които няма да извършват трудова дейност, както и за пограничните работници и доставчици на услуги.

Квотите се отнасят както за работници и служители, така и за самостоятелно заети лица.

Попълването на контингентите е по реда на постъпване на заявленията за получаване на разрешителни.

Решаваща е датата на започване на работа. Така например заявените разрешителни преди 01.06.2017 г., които обаче се отнасят за започване на работа след 31 май 2017 г. биват отчитани за сметка на квотите за тримесечието.

Заетите лица следва да изчакат решението на властите и съответно разрешението преди да започнат работа.

САМОСТОЯТЕЛНО ЗАЕТИ ЛИЦА

За български и румънски граждани, които са самостоятелно заети, важат същите условия, които са валидни от 01.06.2011 г. за ЕС-25 и ЕСТА.

Т.е. в рамките на 14 дни след пристигането в Конфедерация Швейцария и преди стартиране на самостоятелната заетост, гражданите на ЕС-27 и ЕСТА следва да направят адресна регистрация в общината по местоживеене и да заявят получаване на разрешение за пребиваване за извършване на самостоятелна дейност при кантоналната служба за работа и миграция. За целта следва да носят лични документи (лична карта или паспорт) и да могат да докажат на кантоналните служби, че ефективно ще упражняват самостоятелна заетост в Швейцария (например доказателства за стартов капитал, регистрация в търговския регистър и др.). Започването на упражняване на самостоятелна заетост следва да се осъществява само след получаване на разрешение. Разрешението е с валидност от 5 години.

Моля да имате предвид, че разрешението Ви за извършване на самостоятелна дейност, може да бъде отнето в случай че се докаже, че такава не се извършва.

Детайлна информация можете да получите от съответните служби, като контакти може да намерите на следния електронен адрес:

https://www.sem.admin.ch/sem/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/adressen_kantonale_und.html

Подробна информация за регистрацията на предприятие можете да намерите тук:

<https://www.kmu.admin.ch/kmu/de/home/praktisches-wissen/kmu-gruenden.html>

ВАЖНО!

Предоставящите услуги лица (предоставящи услуги самостоятелно заети лица или командировани работници) могат да пребивават и доставят услуги до 90 дни в една календарна година във всички браншове със съответна регистрация.

Предоставяне на услуги за период по-дълъг от 90 дни процедурата не е обект на Споразумението за свободно движение, а на националното законодателство. Кантоналните служби по заетост предоставят разрешения за предоставяне на услуги над 90 дни. В тази връзка допълнителна информация може да Ви бъде предоставена на следните адреси:

https://www.sem.admin.ch/sem/en/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/adressen_kantone_und.html